

Peter Kolšek

Selitive

Ko sem se davnega leta 1970 izkrcal iz štajerske smeri, je bil v Ljubljani oktober. Pred postajo sem vprašal prvega domorodca, ki se mi je zdel kolikor toliko normalen, kje da je Škrabčeva. Tam sem imel prebiti prvo ljubljansko leto. Kaj naj rečem lepega? Samo to, da sem enkrat čez premalo priprta vrata videl starejšo študentsko kolegico v sosednji sobi, ki si je preoblačila krilo. Ker sem bil še zmeraj zaljubljen v pravo štajersko deklino, sem hodil na Grad, od koder se je tudi skozi orošeno oko kar daleč videlo. Naslednje leto sem krenil čez cesto, torej v Študentsko naselje, kar mi je uredila prav tista študentka, ki je rada menjavala krila. Toda živel sem z lepim zamorcem iz Somalije, kar me je motilo le v toliko, da je v sobi kar naprej skliceval afriške sestanke, jaz pa sem se umikal na sprehod. In tako odkril Rožnik: za celo desetletje kraj sladkih popivanj, bučno tovariških, a tudi otožno samotnih. Ni se še obrnilo leto, jaz pa sem se že pripravljaj na prodor v Center, in to z oglasom pod šifro Stara Ljubljana. Ko me je stara gospa na Soteski 8 po nekaj dneh opazovanja zalotila z jesenskim šopkom, mi je ganjena izročila ključe za celih šest let. Še prej pa je rekla: "Ne maram, da imate ženske obiske, sicer pa naj tej postelji tako in tako ne morete narediti bog ve kaj." Res, postelja pod nizkim poševnim stropom je predstavljala tretjino celotne mansarde, ki je gledala na vrt gostilne Koper. Kaj sem tam lahko v resnici naredil? V Zvezdo sem hodil gledat Mraka, ki je krmil golobe; in nekoč sem v tisto mansardo stlačil osem ljudi. Zapustil sem jo leta 1978, kaka dva tedna po tistem, ko je stara gospa pridrvela zgodaj zjutraj k meni, spečemu, in me panično spraševala, če so na Marsu res angeli. Tako sem se znašel na Linhartovi pri svoji prijateljici, ki ji je pred kratkim poginil pes. To je bilo leto, ko sem s cvička prešel na refošk in hodil na Navje. Godilo mi je, da sem bil tako blizu Bleiweisu, Levstiku, moderni. Kaj pa bi naj, s kom naj pijem refošk, diplomiral sem in komaj kaj razumel. Tedaj sem pojedel svoj zarečen kruh in se preselil na Celovško, zraven kina Šiška. Šiška, brezdušna, prozaična kot uležan spomladanski sneg. Zraven pa Mostec, Šentvid in pot čez zaledeneli Tivoli, kjer sem leta 1973 srečal dekle in se na dolgo zaljubil, od Rožne doline do Device Marije v Polju. Naslednje leto: Ježica, Glinškova ploščad. Dolga spalna vas, tu pa tam ponoči kakšen sladostrastni krik, dolg, parajoč skozi

kanjon tesne arhitekture in ubitega spanja; nekateri moji prijatelji so ga hodili še dolgo poslušat. Toda blizu je bila Sava, zadnji val sindikalnih piknikov in gmajna v Klečah, kjer so pomladi 1984 rasli zvončki. Tako se je zapisalo leto 1986, marec: vesoljne Fužine – in dve asociaciji. Prva na Cankarjevo sestro, ki jo je na začetku stoletja prineslo po Ljubljani in so jo potegnili ven pri fužinskem gradu. Druga: tod je še leta 1975 rasla koruza, v njej sem se skoraj izgubil, ko sem ponoči kolovratil iz Polja, kjer sem vasoval pri ženski iz leta 1973, proti mestu. V 11. nadstropju je najlepše poleti ponoči, ko pihlja ob nizkem rečnem koritu, poraslem z vrbami in jelšami mestni veter in so divje race in zvezde bolj domače kot dve okoliški gostilni. Decembra 1993 se znova selim, po Ljubljani dva kilometra navzgor, Kodeljevo. Zadaj športni park in višje ležerno stegnjeni Golovec. Na njem se korak ustavi, pogled pa se iz razlogov, ki so bili znani že Prešernu, izogne Trnovemu in zakroži po brezkončni barjanski širjavi. Pridem.